

10.12.2018

NÁVRH SPRÁVY

o odporúčaní Európskeho parlamentu Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej komplexnej dohode medzi EÚ a Uzbekistanom (2018/2236(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: David McAllister

OBSAH

Strana

NÁVRH ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....3

NÁVRH ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej komplexnej dohode medzi EÚ a Uzbekistanom (2018/2236(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/... zo 16. júla 2018, ktorým sa Európska komisia a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku poverujú začať rokovania a viesť ich v mene Únie o tých ustanoveniach komplexnej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Uzbekou republikou na strane druhej, ktoré patria do právomoci Únie (10336/18),
- so zreteľom na rozhodnutie zástupcov vlád členských štátov zo zasadnutia Rady zo 16. júla 2018, ktorým sa Európska komisia poveruje začať rokovania a viesť ich v mene členských štátov o tých ustanoveniach komplexnej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Uzbekou republikou na strane druhej, ktoré patria do právomoci členských štátov (10337/18),
- so zreteľom na smernice na rokovania, ktoré Rada prijala 16. júla 2018 (10601/18 EÚ s obmedzeným prístupom) a ktoré boli postúpené Parlamentu 6. augusta 2018,
- so zreteľom na existujúcu dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Uzbekou republikou, ktorá nadobudla platnosť v roku 1999,
- so zreteľom na Memorandum o porozumení o energii medzi EÚ a Uzbekistanom, ktoré bolo podpísané v januári 2011,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie zo 14. decembra 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Protokolu k Dohode o partnerstve a spolupráci, ktorou sa zakladá partnerstvo medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Uzbekou republikou na strane druhej, ktorým sa mení dohoda s cieľom rozšíriť ustanovenia dohody na bilaterálny obchod v oblasti textilu s ohľadom na uplynutie platnosti bilaterálnej dohody o textile¹,
- so zreteľom na svoje nelegislatívne uznesenie zo 14. decembra 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Protokolu k Dohode o partnerstve a spolupráci, ktorou sa zakladá partnerstvo medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Uzbekou republikou na strane druhej, ktorým sa mení dohoda s cieľom rozšíriť ustanovenia dohody na bilaterálny obchod v oblasti textilu s ohľadom na uplynutie platnosti bilaterálnej dohody o textile²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2014 o situácii v oblasti ľudských práv v

---

¹ Ú. v. EÚ C 238, 6.7.2018, s. 394.

² Ú. v. EÚ C 238, 6.7.2018, s. 51.

Uzbekistane¹,

- so zreteľom na svoje uznesenia z 15. decembra 2011 o stave vykonávania stratégie EÚ pre Strednú Áziu² a z 13. apríla 2016 k vykonávaniu a preskúmaniu stratégie EÚ – Stredná Ázia³,
  - so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 19. septembra 2018 s názvom Prepojenie Európy a Ázie: základné prvky stratégie EÚ (JOIN(2018)0031),
  - so zreteľom na návštevy Výboru pre zahraničné veci a Podvýboru pre ľudské práva v Uzbekistane v septembri 2018 resp. máji 2017 a na pravidelné návštevy delegácie pri Parlamentných výboroch pre spoluprácu EÚ – Kazachstan, EÚ – Kirgizsko, EÚ – Uzbekistan a EÚ – Tadžikistan a pre vzťahy s Turkménskom a Mongolskom,
  - so zreteľom na výsledky 13. zasadnutia ministrov zahraničných vecí EÚ – Stredná Ázia, ktoré sa konalo 10. novembra 2017 v Samarkane a ktorá sa zaoberala dvojstrannou agendou (hospodárstvo, prepojenosť, bezpečnosť a právny štát) a regionálnymi otázkami,
  - so zreteľom na spoločné komuniké zo 14. zasadnutia ministrov zahraničných vecí EÚ – Stredná Ázia, ktoré sa konalo 23. novembra 2018 v Bruseli s názvom EÚ a Stredná Ázia: spoločné úsilie o inkluzívny rast, udržateľnú prepojenosť a silné partnerstvá v budúcnosti⁴,
  - so zreteľom na pokračujúcu rozvojovú pomoc EÚ Uzbekistanu vo výške 168 miliónov EUR v období 2014 – 2020, finančnú pomoc od Európskej investičnej banky (EIB) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR) a ďalšie opatrenia EÚ na podporu mieru a bezpečnosti a zníženie množstva jadrového odpadu v krajine,
  - so zreteľom na vyhlásenie z Taškentskej konferencie o Afganistane z 26. a 27. marca 2018, ktorú usporiadal Uzbekistan a spoločne mu predsedali Afganistan, s názvom „Mierový proces, bezpečnostná spolupráca a regionálne prepojenie“,
  - so zreteľom na stratégiu opatrení v piatich prioritných oblastiach pre rozvoj Uzbekistanu (rozvojová stratégia) na roky 2017 – 2021,
  - so zreteľom na článok 113 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0000/2018),
- A. keďže 23. novembra 2018 EÚ a Uzbekistan začali rokovania o komplexnej posilnenej dohode o partnerstve a spolupráci s cieľom nahradiť súčasnú dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Uzbekistanom, a to s cieľom posilniť a prehĺbiť spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu na základe spoločných hodnôt demokracie, právneho

¹ Ú. v. EÚ C 274, 27.7.2016, s. 25.

² Ú. v. EÚ C 168 E, 14.6.2013, s. 91.

³ Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018, s. 119.

⁴ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/54354/joint-communiqué-european-union---central-asia-foreign-ministers-meeting-brussels-23-november_en

štátu a dobrej správy vecí verejných, podporovať medzinárodnú bezpečnosť a účinne riešiť globálne výzvy, ako sú terorizmus, zmena klímy a organizovaná trestná činnosť;

- B. keďže nadobudnutie platnosti komplexnej posilnenej dohody o partnerstve a spolupráci si vyžaduje súhlas Parlamentu;
1. predkladá Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku tieto odporúčania:

Vzťahy medzi EÚ a Uzbekistanom

- a) uvítať kroky, ktoré Uzbekistan podnikol smerom k otvorenejšej spoločnosti a skutočnej angažovanosti v rámci politického dialógu medzi EÚ a Uzbekistanom, čo viedlo k rokovaniam o komplexnej posilnenej dohode o partnerstve a spolupráci;
- b) poskytnúť významnú podporu udržateľným reformám na základe súčasných a budúcich dohôd, ktoré povedú k hmatateľným výsledkom a riešeniu politických, spoločenských a hospodárskych otázok najmä s cieľom zlepšiť správu, otvoriť priestor pre skutočne rôznorodú a nezávislú občiansku spoločnosť, posilniť dodržiavanie ľudských práv a odstrániť prekážky podnikania;
- c) uznať prebiehajúce reformy zamerané na zlepšenie podnikateľského prostredia, súdnictva a bezpečnostných služieb, pracovných podmienok a administratívnej zodpovednosti a efektívnosti; zdôrazniť, že komplexný reformný plán Uzbekistanu, stratégia rozvoja na roky 2017 – 2021, musia byť podporené opatreniami na uľahčenie vonkajšieho obchodu a zlepšenie podnikateľského prostredia;
- d) podporovať vznik tolerantnej a demokratickej spoločnosti pod dôveryhodnou vládou, a to podporou postupnej liberalizácie a sociálno-ekonomického pokroku v prospech obyvateľstva;
- e) uvítať prepustenie politických väzňov a podporiť orgány, aby vyriešili prípady väzňov svedomia;
- f) uvítať pokrok dosiahnutý pri odstraňovaní detskej práce a postupnom ukončovaní nútenej práce, ako aj nedávne návštevy osobitných spravodajcov OSN v Uzbekistane a opätovné otvorenie krajiny medzinárodným mimovládnyh organizáciám v tejto oblasti;
- g) nabádať orgány, aby využili relatívne vysokú úroveň vzdelania medzi mladými ľuďmi s cieľom znížiť nezamestnanosť v krajine a posilniť malé a stredné podniky;
- h) naďalej usporadúvať výročné dialógy o ľudských právach a začleňovať otázky týkajúce sa ľudských práv do všetkých stretnutí; podporovať dodržiavanie medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv;
- i) vyzvať orgány, aby zlepšili miestny systém zdravotnej starostlivosti, pretože situácia sa výrazne zhoršila, odkedy krajina získala nezávislosť;
- j) vyjadriť uznanie zahraničnej politiky Uzbekistanu, ktorá viedla k zlepšeniu v spolupráci so susedmi a s medzinárodnými partnermi, najmä v oblasti podpory stability a bezpečnosti v regióne, riadenia hraníc a vodohospodárstva, vymedzenia hraníc a

energetiky; podporovať pozitívnu angažovanosť Uzbekistanu v mierovom procese v Afganistane;

- k) zohľadniť dôležitú úlohu Uzbekistanu pri nadchádzajúcom preskúmaní stratégie EÚ – Stredná Ázia s uplatnením zásady diferenciácie;
- l) vyjadriť uznanie, pokiaľ ide o legitímne bezpečnostné záujmy Uzbekistanu a zintenzívniť spoluprácu na podporu krízového riadenia, predchádzania konfliktom, integrovaného riadenia hraníc a boja proti násilnej radikalizácii, terorizmu, organizovanej trestnej činnosti a nezákonnému obchodovaniu s drogami pri súčasnom dodržiavaní zásad právneho štátu vrátane ľudských práv;
- m) zaistiť účinnosť spolupráce v oblasti boja proti korupcii, prania špinavých peňazí a daňových únikov;
- n) viazať poskytovanie pomoci Uzbekistanu z vonkajších finančných nástrojov EÚ a z úverov EIB a EBOR na pokrok reforiem;
- o) podporovať plnenie kľúčových medzinárodných dohovorov, ktoré sa vyžadujú v prípade štatútu VSP +;
- p) podporiť snahu Uzbekistanu zapojiť sa do procesu pristúpenia k Svetovej obchodnej organizácii (WTO) s cieľom lepšie integrovať krajinu do svetového hospodárstva, zlepšiť podnikateľské prostredie a prilákať tak viac priamych zahraničných investícií (PZI);
- q) zohľadniť rozvoj vzťahov v kontexte vykonávania čínskej iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta;

Nová komplexná dohoda

- r) využiť rokovania a nadchádzajúcu ratifikáciu a vykonávanie komplexnej posilnenej dohody o partnerstve a spolupráci na podporu udržateľného prechodu Uzbekistanu na zodpovednejší a demokratickejší režim;
- s) rokovať o modernej, komplexnej a ambicióznej dohode medzi EÚ a Uzbekistanom, ktorá nahradí dohodu o partnerstve a spolupráci z roku 1999, zlepši politickú spoluprácu, obchodné a investičné vzťahy a spoluprácu v oblasti udržateľného rozvoja, prepojenosti, ľudských práv a správy, a prispeje k udržateľnému prechodu Uzbekistanu;
- t) obnoviť záväzok presadzovať demokratické normy, zásady dobrej správy vecí verejných a právneho štátu a dodržiavať ľudské práva;
- u) podporiť úsilie Uzbekistanu o mnohostrannú a medzinárodnú spoluprácu v oblasti globálnych a regionálnych výziev, ako sú okrem iného medzinárodná bezpečnosť a boj proti násilnému extrémizmu, organizovanej trestnej činnosti, zmene klímy a migrácii;
- v) podporiť ustanovenia týkajúce sa obchodných a hospodárskych vzťahov presadzovaním zásad trhového hospodárstva vrátane právnej istoty a nezávislých a transparentných inštitúcií s cieľom zaručiť udržateľné priame zahraničné investície a prispieť k diverzifikácii hospodárstva;

- w) posilniť aspekty medziparlamentnej spolupráce v rámci zriadeného výboru pre parlamentnú spoluprácu v oblastiach demokracie, právneho štátu a ľudských práv vrátane priamej zodpovednosti zástupcov Rady pre spoluprácu a Parlamentného výboru pre spoluprácu;
  - x) zabezpečiť zapojenie všetkých relevantných aktérov vrátane občianskej spoločnosti počas rokovaní aj fázy vykonávania dohody;
  - y) začleniť podmienky týkajúce sa prípadného pozastavenia spolupráce v prípade porušenia základných prvkov ktoroukoľvek stranou vrátane konzultácie Parlamentu v takýchto prípadoch;
  - z) zabezpečiť, aby bol Parlament úzko zapojený do monitorovania vykonávania všetkých častí komplexnej posilnenej dohody o partnerstve a spolupráci po nadobudnutí jej platnosti, viesť v tejto súvislosti konzultácie, zabezpečiť, aby Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) riadne informovala Európsky parlament a občiansku spoločnosť o vykonávaní komplexnej posilnenej dohody o partnerstve a spolupráci a aby primerane reagovali;
  - aa) zabezpečiť zasielanie všetkých dokumentov na rokovania Európskemu parlamentu, a to v súlade s pravidlami dôvernosti, aby Parlament mohol riadne kontrolovať proces rokovaní, plniť medziinštitucionálne záväzky vyplývajúce z článku 218 ods. 10 ZFEÚ a pravidelne Parlament informovať;
  - ab) predbežne uplatňovať komplexnú posilnenú dohodu o partnerstve a spolupráci len po udelení súhlasu Parlamentu;
  - ac) realizovať verejnú informačnú kampaň, v ktorej sa vyzdvihnú očakávané pozitívne výsledky spolupráce v prospech občanov EÚ a Uzbekistanu;
2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto odporúčanie Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie / vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a prezidentovi, vláde a parlamentu Uzbeckej republiky.